

Nutidsrelevans – vad är det och är det ett användbart begrepp? – om presens perfekt i modern svenska

Márton András Tóth

Göteborgs universitet, Institutionen för svenska, flerspråkighet och språkteknologi
marton.toth@gu.se

Föredraget behandlar den moderna svenskans presens perfekt (PresPf hädanefter) som består av hjälpverbet *ha* i presens och supinumformen av huvudverbet, t.ex. *har sett*. I den tidigare litteraturen har det framhållits att PresPfs funktion är att indikera nutidsrelevansen hos en förfluten aktion (se t.ex. SAG 4:234, jfr. Larsson & Lyngfelt 2011). SAG (4:234) ger följande exempel på PresPfs nutidsrelevans.

- (1) Du vet väl att Lotta och Klasse har förlovat sig?
- (2) Jag har gått på kurs och kan sköta sådana här maskiner.

I (1) kan nutidsrelevansen hos PresPf sägas vara att Lotta och Klasse är förlovade, och i (2) är nutidsrelevansen att jag har vissa färdigheter efter att ha gått en kurs.

Vissa forskare har emellertid förhållit sig skeptiska till att använda begreppet *nutidsrelevans* för att förklara PresPfs funktion. Exempelvis menar Rothstein (2008:33) på att PresPf inte indikerar nutidsrelevans i (3), eftersom Newtons teorier uttryckligen beskrivs som att de inte är relevanta längre.

- (3) Newtons teorier har haft stor betydelse i vetenskapens historia, även om de har upphävts.

Men vad är nutidsrelevans egentligen? Begreppet är tämligen svårdefinierat och olika författare tycks menar olika saker. Det är dessutom oklart när det är nutidsrelevans, och när det är andra faktorer som ligger till grund för PresPfs användning.

I föredraget diskuterar jag därför begreppet nutidsrelevans utifrån både konstruerade och autentiska data och kommer med förslag på hur vi kan förfina och precisera begreppet.

Referenser

- Larsson, I., & Lyngfelt, B. (2012). Tempus i svenskan. I C. Andersen, A. Granberg & I. Söhrman (Red.), *Tid och tidsförhållanden i olika språk*. 66-88. Institutionen för språk och litteraturer, Göteborgs universitet.
- Rothstein, B. (2008). *The perfect time span: on the present perfect in German, Swedish and English*. John Benjamins Publishing Company.
- SAG 4 = Teleman, U., Hellberg, S., & Andersson, E. (1999). *Svenska Akademiens grammatik 4*. Norstedts.